

dó faj jelképe, s így ellentmondás lenne, ha keresztények viselnék. Sztójay egyvalamiben engedett. Április 5-én, azon a napon, amelytől a magyarországi zsidók viselni kezdték a sárga csillagot, Sztójay tudatta a bíborossal, hogy a zsidó származású papok, szerzetes nővérek és az egyház világi tisztségviselői felmentést kaptak a zsidóellenes intézkedések hatálya alól.¹⁶

Április 13-án a bíboros ismét találkozott Sztójayval, hogy ismertesse vele a katolikus egyház álláspontját. Az eredmény csupán az intelem volt, hogy az egyház jobban tenné, ha energiáját a kommunizmus elleni küzdelemre összpontosítaná. A kárpátaljai és észak-magyarországi zsidók gettósítása, április 16-a után egy héttel Serédi bíboros, a zsidókkal szembeni kegyetlenkedésekről tudomást szerezvén, püspöktársai nevében emlékiratot nyújtott be a miniszterelnöknek, amelyben tiltakozott az emberi jogok megsértése ellen. Ismételten szót emelt az áttértek érdekében, felhívván, hogy őket külön kell választani a zsidóktól, hiszen áttérésükkel már ők maguk is elkülönültek. A katolikus egyház álláspontját az alábbiakban összegezte:

- a keresztények mentesüljenek a zsidók ellen életbe léptetett intézkedések alól;
- az áttértek vonassanak ki a Zsidó Tanács illetékessége alól;
- a kikeresztelkedettek mentesüljenek a Dávid-csillag viselése alól;
- a zsidótörvények hatálya alá eső papok kapjanak módot nem zsidó háztartási alkalmazottak tartására;
- a kormányzat vegye tekintetbe, hogy a zsidó javak kisajátítása gyakran érint már nem zsidó gyerekeket.¹⁷

A bíboros nem fejezte ki rosszaságát a zsidók elhurcolása közben esett jogtalanságok és embertelenségek miatt, nem ítélte el gettóba zárásukat és kifosztásukat, és nem jelezte előre a zsidóellenes intézkedések lehetséges következményeit. Mindez vitathatatlanul bátorítást adott Sztójaynak és a kormány többi tagjának, hogy zsidóellenes elgondolásaik szerint cselekedjenek. Május 3-i válaszában a miniszterelnök, aki hálás volt azért, hogy e súlyos kérdésekről nem esett szó, biztosította a hercegprímást, hogy a kormányzat már mentesítette a zsidó származású papokat, és biztosította Serédit arról, hogy mindent megtesznek azoknak a keresztényeknek a gazdasági érdekeiért, akiknek szülei a zsidótörvények hatálya alá esnek. Ami a sárga megkülönböztető jel viselését illeti, Sztójay hangsúlyozta, hogy az nem a zsidó vallás szimbolizálását célozza meg, hanem „a zsidó fajnak közigazgatási szempontból szükséges megjelölésére szolgáló alkalmas eszköz”. Hozzátette, hogy a kormánynak nincs kifogása az ellen, ha az áttértek keresztet is viselnek a csillag mellett.¹⁸